خلاصه جلسه قبل

در جلسه قبلی عارض سال قبل را در سه بخش خلاصه کردم. بخش اول که حالت محوری داشت، این بود که خداوند متعال، انسان را که خلق فرمود و فرمود «فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»[1]، در وجود او، یک میکروسکوپ، ذره‌بینی بزرگنما و کوچکنما داشته باشیم به‌نحوی‌که آنچه که در وجود این «تبارک الله احسن الخالقین» به ظهور و بروز می‌رسد، جایگاه خودش را پیدا کند. لذا به این موبایل مثال زدم که در دست همه هست؛ الآن از همین دستگاه‌ها چیزهای مختلفی ظهور و بروز می‌کند؛ دارد حرف می‌زند یا دارد تصویر نشان می‌دهد، ولی خب کسی که اصلاً به این دستگاه وارد نیست، نمی‌فهمد که این صدایی که دارد می‌آید، آیا از تلفن است، آیا از یک فایلی است که در اینجا ذخیره شده؟ آیا از تلفن نیست و از جایی به‌صورت مستقیم پخش می‌شود؟ کسی که هیچ خبر ندارد، تفاوت اینها را نمی‌فهمد. اما کسی که فی الجمله اجزاء این دستگاه را می‌داند، می‌گوید این پیام که آمد از سیم‌کارت بود، آن از وای‌فای(wi-fi) بود، آن از اینترنت بود، این مستقیم بود، آن فایل ذخیره شده بود؛ همه را می‌فهمد. چرا؟ چون به اجزاء این شیء آگاهی دارد. خدای متعال در این مخلوق خودش، عجائب قرار داده. الآن آن بخش اول مباحثه ما این است که بتوانیم به کل بشر یک عینکی ارائه بدهیم که اگر یک جا می‌گوییم این شأن این بشر از ورای عالم ماده دارد می‌آید، آن را ببیند. نه این‌که فقط بخواهیم با استدلالات فلسفی، استدلال کنیم و اثبات کنیم؛ این‌که خوب است و همیشه هم هست، اما آن چیزی که زمینه آن فراهم است، این است که نشان بدهیم. این محور اول عرض من است که هر چه برای آن ای علیه آن شواهد پیدا کردید، خوب است. این‌که ارائه بدهیم و نشان بدهیم که الآن این، در انسان هست و ممکن نیست در فضای هوش مصنوعی ماشین با خصوصیات و مراتبی که دارد، بتواند ظهور و بروز کند. چرا؟ چون یک شأنی از انسان است که اصلاً مال اینجا نیست و مال صنعت نیست؛ می‌خواهیم این را نشان بدهیم.

بخش دوم، مسأله تحلیل این بود که در هوش مصنوعی برای آثار فقهی، قصد و آگاهی داریم یا نه. بخش سوم هم که بررسی احکامش بود؛ یعنی اگر توسط هوش مصنوعی یک کاری صورت می‌گیرد، ضمان می‌آید یا نمی‌آید؟ چه کسی مسئول است؟ از چه کسی باید خسارت بگیرند؟

پرونده بخش اول را نباید ببندیم و باید مرتب مفتوح باشد و شواهدی که علیه یا له آن در ذهن‌ها می‌آید را یادداشت کنیم. بخشی از آن را پاراسال عرض کردم که الآن وارد‌ش نمی‌شوم. الآن می‌خواهم برای بخش دوم، تکمله‌ای عرض کنم. بخش دوم، این است که هوش مصنوعی از آگاهی و قصد برخوردار است تا احکام فقهی بر آن بار شود، یا نه؟

---

[1] المومنون۱۴

بازبینی #2
ایجاد شده 17 آوریل 2025 16:43:15 توسط ... .
به روزرسانی شده 19 آوریل 2025 16:54:18 توسط ... .